

ประเด็นข้อมูลจุดเด่นของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ดีเด่น

อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย

ประวัติและความเป็นมา

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายนิคม ศรีษะ

ที่อยู่ : บ้านคำตอยุง หมู่ ๗ ตำบลเซิม อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๓-๓๕๒๙๙๘๗๓

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

การนำไปใช้ประโยชน์ : เพิ่มรายได้/ลดต้นทุนการผลิต

แรงบันดาลใจในการทำเกษตร : จากเดิมมีการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ได้แก่ ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน โดยไม่มีการเชื่อมโยงกัน โดยเน้นพืชเศรษฐกิจเป็นสำคัญ หลังจากเจอปัญหาสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ และศึกษาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงได้นำมามาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและดำเนินตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

ปัจจุบัน ศพก. นายนิคม ศรีษะ เป็นเกษตรกรต้นแบบ ที่มีความพร้อมในการเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ โดยมีฐานเรียนรู้ แปลงเรียนรู้ และหลักสูตรเรียนรู้ ที่พร้อมให้บริการในการถ่ายทอดความรู้ และเป็นแหล่งศึกษาดูงาน แก่เกษตรกรที่สนใจในวิถีเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

๑. เกษตรกรต้นแบบ นายนิคม ศรีษะ ผ่านการอบรมหลักสูตร ปราชญ์ของแผ่นดิน หลักสูตร เศรษฐกิจพอเพียง และเข้าร่วมโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม Zoning by Ari-Map

๒. ฐานการเรียนรู้ มีทั้งหมด ๔ ฐาน ดังนี้

ฐานการเรียนรู้ที่ ๑ การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒ การทำปุ๋ยอินทรีย์หมักแห้ง

ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ การปรับปรุงบำรุงดิน

ฐานการเรียนรู้ที่ ๔ การเลี้ยงกระบือ และวิถีชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

๓. หลักสูตรเรียนรู้

หลักสูตรที่ ๑ การขยายพันธุ์ไม้ผลโดยการตอนกิ่ง

หลักสูตรที่ ๒ ปลูกทุเรียนโดยใช้เทคนิคการเสริมราก

หลักสูตรที่ ๓ การปลูกและแปรรูปกระเทียม

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีครัวเรือน และบัญชีต้นทุนการผลิต

หลักสูตรที่ ๕ การปลูกเห็ดโดยวิธีธรรมชาติในสวนป่า

๔. แปลงเรียนรู้ ได้แก่

แปลงที่ ๑ แปลงข้าวอินทรีย์ พันธุ์ที่ปลูก คือข้าวเหนียวดำและข้าวเหนียวแดง

แปลงที่ ๒ ไม้ผลผสมผสาน ได้แก่ กล้วย มะละกอ ทุเรียน ส้มเขียวหวาน

แปลงที่ ๓ ไม้ยืนต้น ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน และ ยางพารา

แปลงที่ ๔ สวนป่า

ความสำเร็จตามเป้าหมาย ศพก.

๑. เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกรรวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่

๒. เป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

๓. เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายการปลูกข้าวอินทรีย์ ทั้งในและนอกอำเภอก

๔. การใช้เทคโนโลยีในการปรับปรุงสภาพการผลิตที่เหมาะสมกับพื้นที่

- เรียนรู้การปรับปรุงบำรุงให้เหมาะสมกับพืชแต่ละชนิดเน้นการปลูกพืชแบบยั่งยืน เช่น ระบบอินทรีย์ ระบบวนเกษตร

- เรียนรู้การป้องกัน-กำจัดโรคและแมลง ด้วยวิธีที่ปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- ขยายพันธุ์พืชเอง เช่นการตอนกิ่งไม้ผล เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้ให้กับ

ครัวเรือน

- พัฒนาการทำเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่ แรงงาน และตลาด เพื่อให้มีรายได้ที่มั่นคง ยั่งยืน

วางแผนการผลิตให้เหมาะสมกับการตลาด

ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ :

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.) เป็นแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกรเน้นหลักการเรียนรู้จากฐานเรียนรู้ต่าง ๆ และแปลงเรียนรู้ มีหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ที่ชัดเจน ซึ่งเกษตรกรสามารถเข้ารับการเรียนรู้ได้ตามหลักสูตร นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์กลางของข้อมูลข่าวสารต่างๆด้านการเกษตร มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ข้อมูลประจำศูนย์ และมีการเชื่อมโยงเครือข่ายกับศูนย์เรียนรู้อื่นๆ

แผนการพัฒนา ศพก. ในอนาคต

๑) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรต้นแบบให้มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ โดยการเข้ารับการอบรม การฝึกปฏิบัติ และการศึกษาดูงาน ตลอดจนจรรยาบรรณรู้ทดลองการนำเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่

๒) พัฒนาแปลงเรียนรู้

๓) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์ โต๊ะ เก้าอี้ และสื่อการเรียนรู้ รวมถึงเครื่องขยายเสียง ป้ายบอกทางเพื่อให้สามารถเดินทางมาที่ศพก.ได้สะดวกขึ้น